

Actieplan Nieuwe Haven Arnhem

Inleiding

In januari 2021 is onder de paraplu van de Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen (StAB) een nieuwe Bedrijventerrein Contactgroep (BC) ontstaan. Het bedrijventerreingebied van deze 'BC Nieuwe Haven & Kades' loopt globaal vanaf de kade van de John Frostbrug, Rijnkade, Nieuwe Kade, Westervoortsedijk en Nieuwe Havenweg tot aan de Pleijroute (zie kaartje op bijlage 1). Voor die tijd viel dit deel van het bedrijventerrein Arnhem-Noord onder de BC Het Broek. Het zijn met name de ondernemers/bedrijven gevestigd aan de Nieuwe Havenweg, die te kennen hebben gegeven sterk behoefte te hebben aan meer dynamiek bij de uitvoering van hun plannen en voornemens. Zij denken dat het beste te kunnen bewerkstelligen door het functioneren van een eigen Bedrijventerrein Contactgroep. Het duurt nu allemaal te lang, het gaat te stroperig.

Een van de eerste initiatieven van de BC Nieuwe Haven & Kades was het verstrekken van een opdracht voor "Onderzoek optimale indeling Nieuw Haven en Rijnkade'. Daarnaast is de BC zelf gestart met de uitwerking van een 'actieplan' dat inzichtelijk moet maken welke plannen en ideeën er leven bij de bedrijven. Waar willen individuele en gezamenlijke ondernemers naartoe met de ontwikkeling van het gebied? De geïnventariseerde wensen en plannen worden in dit actieplan beschreven en is daarmee in de eerste plaats een document voor de bedrijven zelf. Vanuit het totaalbeeld aan individuele plannen kan duidelijk worden waar een samenhang is of is aan te brengen tussen die plannen. Dat verkregen inzicht kan ook werken als een katalysator bij de uitvoering van die plannen. Hier speelt de overheid (gemeente) ook een belangrijke rol in. Het document is dus ook bestemd voor overleg met de gemeente en het vervolgens actief betrekken van de gemeente bij de plannen en de uitvoeringsagenda.

Met dit 'Actieplan Nieuwe Haven Arnhem' maken de ondernemers/bedrijven van de BC Nieuwe Haven & Kades duidelijk wat hen met de ontwikkeling van het gebied voor ogen staat. In het kort komt dit neer op: "maak voortvarend werk van meer ruimte voor watergebonden en -verbonden bedrijvigheid!"

Het Actieplan is in drie delen verdeeld. Deel 1 bevat een beschrijving van het gebied en wat de huidige status daarvan is. Aan de orde komen o.a.:

- o relevante bedrijven langs de kades en de Nieuwe Havenweg;
- o vigerend beleid voor het gebied (Visienota Nieuwe Haven van de gemeente en vigerende bestemmingsplannen);
- o actuele ontwikkelingen in en rond de Nieuwe Haven.

Het tweede deel van dit Actieplan bevat de geïnventariseerde wensen en plannen van de bedrijven. Aan de orde komen o.a.:

- o wensen en plannen van bedrijven voor de kades en de Nieuwe Havenweg en omgeving

Het derde deel van dit actieplan bevat de conclusies en concrete stappen die op de korte en middellange termijn uitgevoerd zouden moeten worden.

- o concluderend: het huidige karakter van de bedrijvigheid in de haven
- o visie voor de middellange termijn en blik op de toekomst
- o concrete actielijst korte termijn

Deel I Beschrijving van het gebied en huidige status

Aandachtsgebied BC Nieuwe Haven & Kades

Het aandachtsgebied van de Bedrijventerrein Contactgroep Nieuwe Haven & Kades beslaat het volgende gebied.

- o De Rijnkade vanaf John Frostbrug tot de op- en overslag van K3 Delta; het gaat hier om de varende vloot die het water en de kade als hun werkterrein hebben en een nauwe relatie hebben met havendiensten en de Nieuwe Haven. De Scheepvaartwinkel Marine aan de Nieuwe Kade 17 is ook tot de BC Nieuwe Haven & Kades te rekenen.
- o De kade vanaf K3 Delta tot achterin de Nieuwe Haven; medio juli 2021 is deze in het water (ligplaatsen) in gebruik genomen door de volgende bedrijven/(bedrijfs)activiteiten:
 - o [K3 Delta met loswal voor zand- en grindoverslag, Westervoortsedijk 96](#)
 - o 2 woonboten met kamerverhuur van Duitse eigenaar
 - o 1 leegstaande woonboot (ex ASM bewoner)
 - o Jason roei-, zeilvereniging en jachthaven (recreatiebedrijf)
 - o 1 woonboot in eigendom van gemeente
 - o 1 woonboot wordt nu verbouwd
 - o Jachthaven Valkenburg met woonboot, in praktijk restaurant, Westervoortsedijk 89
 - o Lege kade (tijdelijk cruiseschepen)
 - o [Shell met brandstofoverslagpunt](#)
 - o [Kade met kraan voor Helldörfer Lasbedrijf en Scheepsbouw](#)
 - o Lege kade (tijdelijk cruiseschepen)
 - o [Scheepsrestaurantierf Kees van Drie, Nieuwe Havenweg 10](#)
 - o [Scheepsrestaurantierf De Hoop/Ando Heijnis, Nieuwe Havenweg 12](#)
 - o Woelwater, dooronderzoekers en vinders. Innovatieschip in eigendom Jan Fransen (div kleine bedrijfjes)
 - o [Dyckerhoff Basal cement overslag](#)
 - o Woonbotensteiger (gaat weg)

- [Cruiseschepen in winteronderhoud](#)
- [Open Shipyard](#)
- Scouting Miguel Pro (recreatie)

- De landstrook vanaf begin Nieuwe Havenweg tussen de Nieuwe Haven en het IndustriePark Kleefse Waard (IPKW) tot aan de Pleyroute. Achter de Nieuwe Havenweg ligt ook de Industriestraat. In dit gebied is de volgende bedrijvigheid te vinden:
 - [Wega Metaal, Industriestraat 2](#)
 - Industriestraat en Nieuwe Havenweg 5: diverse bedrijven o.a. Kindermeubilair/maatwerk revalidatietechniek, damesmode, smederij
 - [Helldörfer Scheepsbouw; Nieuwe Havenweg 6](#)
 - [Helldörfer Lasbedrijf Nieuwe Havenweg 7 \(verkeert in overnamestadium\)](#)
 - IMBU, Industriestraat 8, innovatieve oplossingen voor besturingstechniek in de olie en gasindustrie
 - Riksen Arnhem/Mond en Riksen/Farmusol, Industriestaat 10
 - Voormalig Esso perceel (braakliggend)
 - Perceel in eigendom van Melis Transport, verhuurd aan diverse kleine bedrijven waaronder sportschool, brouwerij, Autobedrijf Ride On op nr 13 en Autoservice Bram van Stijn op nr 15
 - [Betonmortelproducent Dykerhoff Basal, Nieuwe Havenweg 17](#)
 - IPKW afvalberg en opslag en containers, verhuurd aan aannemers, Nieuwe Havenweg 21
 - [Misti BV Scheepskranen en Spudpalen en Franssen Technical Services, Nieuwe Havenweg 23 \(perceel eigendom van IPKW\)](#)
 - IPKW bedrijfsunits aan de weg
 - IPKW Karbouw (eigen bouwbedrijf van Schipper Bosch en IPKW), Nieuwe Havenweg 29)
 - IPKW voormalige AKZO haven (ingesloten water, wordt volgestort met vervuilde grond)
 - Braakliggend nog uit te geven terrein van ca 9.000 m² (exclusief verharding) met bestemming verkeersdoeleinden (grenzend aan Zonnepark en 2 locaties voor 4 windmolens)
 - [Walstroom van Walvoorzieningen Nederland](#)
 - [Scheepswerf 'Open Shipyard' met toebehoren](#)
 - Agrarisch perceel

Vigerend beleid voor het gebied

Geldende bestemmingsplannen voor het onderhavige (haven)gebied zijn online te vinden op de landelijke website ruimtelijkeplannen.nl. Er is een uitgebreide zoektocht voor nodig om via deze site een overzicht van alle bestemmingsplannen voor het betrokken gebied te krijgen. In het kader van de

uitwerking van dit document is daarvan afgezien. Ook de gemeente beschikt niet over een totaaloverzicht van bestemmingsplannen voor dit gebied. Via de site ruimtelijkeplannen.nl zijn vooralsnog de volgende relevante bestemmingsplannen gevonden.

- o Bedrijventerrein Westervoortsedijk (art. 10) van kracht sinds 07-07-2004;
- o Windpark en zonneveld Koningspleij Noord (onherroepelijk) vastgesteld 01-04-2020;
- o Rivierzone 2013 (onherroepelijk) 27-01-2014;
- o Kleefse Waard 2019 ontwerp 01-03-2019.

In 2019 heeft de gemeente Arnhem een visie voor de Nieuwe Haven opgesteld. Deze visie is in de Raad 8 juli 2020 vastgesteld. Met de vaststelling van de Visie kiest de gemeente Arnhem voor een verdere ontwikkeling van de Nieuwe Haven als bedrijvenhaven met watergebonden en -verbonden bedrijvigheid. Dit zal ten koste gaan van aanwezige andere (gevoelige) functies als woonboten, recreatiebedrijvigheid en andere niet watergebonden en -verbonden bedrijfstypen. Voor deze functies is een verplaatsing of uitkoop gepland.

Actuele ontwikkelingen in en rond de Nieuwe Haven

Er speelt een aantal actuele ontwikkelingen in en rond de Nieuwe Haven. De belangrijkste worden kort toegelicht.

Opkopen/uitplaatsen van woonboten

Op basis van de gemeentelijke Visie Nieuwe Haven is de gemeente actief met het opkopen/uitplaatsen van de woonboten.

Quick wins en middellange termijn acties

Op 19 juni 2021 heeft de BC Nieuwe Haven & Kades van StAB de gemeente een overzicht met Quick wins en middellange termijn acties voorgelegd. Over de daarin genoemde acties (zie bijlage 2), waarvoor zowel de gemeente als de BC Nieuwe Haven & Kades aan zet zijn, hebben beide partijen constructief overleg met elkaar.

Projectteam Uitvoeringsproces Nieuwe Haven

In juli is een nieuw projectteam gestart bestaande uit vertegenwoordigers van de gemeente (voorzitter), de provincie, BC StAB Nieuwe Haven & Kades, IPKW en Aqualink. Dit projectteam moet voor afstemming van de betrokken stakeholders zorgen tijdens het uitvoeringsproces van de Visie Nieuwe Haven.

Ambitiedocument IPKW

IPKW werkt met de gemeente aan een ambitiedocument voor IPKW. Het document wordt opgesteld door bureau Zus. Hier worden ook de randen en

aangrenzende gebieden rond IPKW in meegenomen. Er zijn vijf werkgroepen geformeerd. De BC Nieuwe Haven & Kades zal aan een van de werkgroepen deelnemen.

Windturbines en zonnepark op Koningspleij Noord

Er is een aanvang gemaakt met de aanleg van 4 windturbines en het Zonnepark Koningspleij tussen de Pleijroute (N325) en het IndustriePark Kleefse Waard. Rijn en IJssel Energiecoöperatie is verantwoordelijk voor het windpark en zet in het najaar samen met de gemeente een informatiecentrum neer bij de bouwplaats aan de Nieuwe Havenweg.

Deel II Geïntervieweerde wensen en plannen bedrijven

Aan de meest betrokken bedrijven en organisaties is gevraagd naar hun wensen en plannen voor de korte en middellange termijn. De daarbij verkregen reacties zijn hierna opgenomen.

Wensen en plannen voor de lage kade vanaf K3 Delta tot voorbij Nelson Mandela brug

Kevin Geerling (Doec)

Dit kadegebied is grofweg in twee delen te splitsen. Het eerste deel omvat de lage kade van K3 Delta tot de John Frostbrug. Hier leggen hoofdzakelijk cruiseschepen aan. Het tweede deel betreft de lage kade van John Frostbrug tot in westelijke richting voorbij de Nelson Mandelabrug. Dit deel wordt door gemengd scheepvaartverkeer en historische schepen gebruikt.

Voor de kade waar de cruiseschepen aanmeren, dus het eerste deel, wordt het gemis van een goede opvang- en infovoorziening nadrukkelijk ervaren. Passagiers van en naar de schepen moeten met hun koffers vaak zoekend over de kade hun weg vinden. De BC Nieuwe Haven & Kades heeft de nadrukkelijke wens de faciliteiten op de complete kade te verbeteren. In beide gebieden moeten goede voorzieningen komen. Nu duidelijk is waar de cruiseschepen aanmeren, moeten hier voor de passagiers ook voorzieningen komen op het gebied van opvang, bijvoorbeeld een terminal en (vaar)informatie. Ook zijn goede parkeervoorzieningen nodig en transport van deze parkeervoorzieningen van en naar de kade. De aanzienlijke aantallen passagiers die Arnhem aandoen bieden een interessant economisch perspectief voor de (winkels in de) binnenstad. De bedrijven willen over de gewenste voorzieningen graag met de gemeente meedenken en meepraten. Dat moment dient zich al op heel korte termijn aan met de verbreding van de kade die binnenkort start en er daarom legio koppelkansen zijn. De gemeente wordt uitgedaagd de bedrijven op korte termijn constructief bij de gewenste kadeontwikkelingen te betrekken.

K3 Delta, Westervoortsedijk 96

Wat zijn bedrijfsplannen voor deze bedrijfslocatie op korte en middellange termijn

K3Delta heeft een op- en overslag locatie voor bouwgrondstoffen gelegen tegen de rand van de Nieuwe Haven. In de toekomst is de verwachting dat er meer grondstoffen per schip aan- en afgevoerd zullen worden. In dat kader ziet K3 de activiteiten op de huidige locatie dan ook toenemen. Wanneer ruimte voor

uitbreiding in de Nieuwe Haven beschikbaar zou komen, dan willen zij het bedrijf graag verplaatsen naar de Nieuwe Haven.

Wat zou er vanuit bedrijfsbelang verbeterd/veranderd moeten worden in de directe omgeving op korte en middellange termijn.

Verbeteren van de aanlegfaciliteiten aan de zijde van de Nieuwe Haven.

Wat zou er vanuit algemeen belang verbeterd/veranderd moeten worden in de directe omgeving op korte en middellange termijn.

Het bundelen van strikt watergebonden bedrijven, zodat een vernieuwde Nieuwe Haven goed en veilig kan functioneren. Dit bevordert tevens eventuele synergie van de verschillende watergebonden bedrijven.

Wensen en plannen bedrijven Nieuwe Havenweg en omgeving

Helldörfer Lasbedrijf en Scheepsbouw, Nieuwe Havenweg 6

Wat zijn bedrijfsplannen voor deze bedrijfslocatie op korte en middellange termijn

Op korte termijn: Helldörfer is bezig met overdragen bedrijfsactiviteiten, exclusief scheepsbouw. Dit betreft Nieuwe Havenweg 7 aan een watergebonden partij. Helldörfer zelf blijft actief met scheepsbouw op Nieuwe Havenweg 6, hal 2. Zij zullen incidenteel gebruik willen maken van de kade en ruimte op de weg voor transport van objecten.

Wat zou er vanuit bedrijfsbelang verbeterd/veranderd moeten worden in de directe omgeving op korte en middellange termijn.

Er wordt te hard gereden op de Nieuwe Havenweg. Bij werken aan schepen aan de kade doen zich vaak risicovolle situaties voor. Ook bij werken met de werfkraan. Wens is Nieuwe Havenweg veiliger te maken door maatregelen op korte termijn gericht op snelheidsbeperking en op langere termijn alleen gebruik door bestemmingsverkeer.

Wat zou er vanuit algemeen belang verbeterd/veranderd moeten worden in de directe omgeving op korte en middellange termijn.

- Op korte termijn tegengaan overlast op de Nieuwe Havenweg: straatraces, vervuiling, te hardrijden, meer handhaving/(camera)toezicht.
- Op lange termijn: vergroening.
- De gemeente moet meer controleren op wat voor type bedrijven zich vestigen in het gebied en handhaven indien dat buiten het bestemmingsplan (categorie 4) valt.
- Gezamenlijk zorgen voor eigen duurzame energievoorziening en daardoor geen fossiel verbruik meer.

Pasman Motoren en Aggregaten, Nieuwe Havenweg 7

Wat zijn bedrijfsplannen voor deze bedrijfslocatie op korte en middellange termijn

Pasman neemt een deel van de bedrijfsactiviteiten van Helldorfer Lasbedrijf over. Zij gaan zich bezighouden met het inbouwen van motoren en andere onderdelen in binnenvaartschepen. Zij hebben straks meer kaderuimte nodig voor grote binnenscheepvaart.

Daarnaast zijn zij bezig met de ontwikkeling van een duurzame innovatieve oplossing namelijk watergeneratoren. Deze 'watermolens' zullen te water worden gelaten, worden getest en getransporteerd aan de kade in de Nieuwe Haven.

Wat zou er vanuit bedrijfsbelang verbeterd/veranderd moeten worden in de directe omgeving op korte en middellange termijn.

- Het nieuwe bedrijf op Havenweg 7 heeft meer kaderuimte nodig voor grote binnenscheepvaart.

Wat zou er vanuit algemeen belang verbeterd/veranderd moeten worden in de directe omgeving op korte en middellange termijn.

Zie Helldorfer

Farmusol en Riksen Arnhem, Industriestraat 10

Wat zijn bedrijfsplannen voor deze bedrijfslocatie op korte en middellange termijn.

- Op het voormalige Essoterrein een hal realiseren voor de opslag van gevaarlijke stoffen en een expeditie voor het laden en lossen van voertuigen. De nieuwbouw wordt energieneutraal gerealiseerd (vermoedelijk betonbouw waardoor zonnecellen op de daken kunnen worden geplaatst; nu is dit verboden door het te grote brandrisico).
- Renovatie van de huidige expeditie.
- Realisatie van meer gespecialiseerde hallen (temperatuur gecontroleerd) voor natuurlijke chemicaliën.

Wat zou er vanuit bedrijfsbelang verbeterd/veranderd moeten worden in de directe omgeving op korte en middellange termijn.

- De algehele uitstraling van het industrieterrein is rommelig, sommige panden zijn erg slecht onderhouden, er is te weinig groen, straatverlichting is niet effectief.
- Aansluitingen bulkchemie in haven voor bedrijf op IPKW: meer gebruik maken van vervoer per water i.p.v. over de weg (Modal Shift)
- Mogelijkheid om waterstof te tanken voor vrachtwagens.
- Integratie energievoorzieningen.

Wat zou er vanuit algemeen belang verbeterd/veranderd moeten worden in de directe omgeving op korte en middellange termijn.

- Wegdek (is slecht).
- Geparkeerde voertuigen met vrachtwagens langs de haven.
- Toegang tot het industrieterrein in de avond afsluiten met een slagboom die op afstand te openen is.
- Lobby om een duurzame waterstoffabriek in Arnhem te realiseren, waardoor deze brandstof gebruikt kan worden op lange termijn.

Wega Metaal, Industriestraat 2

Wat zijn bedrijfsplannen voor deze bedrijfslocatie op korte en middellange termijn.

Op korte termijn geen plannen. Op lange termijn het oude gedeelte van het bedrijfspand slopen en nieuwbouw plegen met gelijktijdige renovatie van het nieuwere deel van het huidige bedrijfspand.

Wat zou er vanuit bedrijfsbelang verbeterd/veranderd moeten worden in de directe omgeving op korte en middellange termijn.

- Er moet meer ruimte komen voor bedrijven/bedrijvigheid met name in de maaksector.
- Er moeten voorzieningen komen in het achterste donkere gedeelte van de haven (o.a. verlichting).
- Er moeten maatregelen worden genomen tegen de aanwezigheid van ongewenste personen (drugsgebruikers, dealers, etc.) en activiteiten (racen, etc) in de avond- en nachturen op het deel van de Nieuwe Havenweg na de Betoncentrale.

Misti/Fransen Technical Service, Nieuwe Havenweg 23, Open Shipyard, Nieuwe Havenweg 84, Walstroom

Wat zijn bedrijfsplannen voor deze bedrijfslocatie op korte en middellange termijn.

Korte termijn

- Inbouw van spudpalen en hijskranen op schepen.
- Scheepsreparaties. Vooral om terugloop in nieuwbouw van schepen op te vangen.
- Dok werkzaamheden.
- Levering van faciliteit voor afgemeerde schepen (walstroom, internet, afval, etc.).
- Uitvoeren van diensten voor alle bedrijven in de haven van schepen tot zonnepanelen en windmolens.

Middellange termijn

- Uitbreiding van de werf voor duurzame hermotorisering van schepen.
- Diensten en producten voor elektrische schepen zoals accucontainers en waterstofcontainers.
- Energiehub maken van de haven door los te koppelen van het netwerk
- Andere watergebonden scheepsproducten engineeren, fabriceren, installeren en onderhouden.

Daarvoor moeten de faciliteiten in de haven worden uitgebreid met groter dok, grotere hijskraan, vergunningen om meer schepen te repareren (en daaraan voorafgaand vergunninghandhaving).

Wat zou er vanuit bedrijfsbelang verbeterd/veranderd moeten worden in de directe omgeving op korte en middellange termijn.

- Actualisatie van vergunningen en bestemmingsplan, deze zijn verouderd
- Handhaving van geactualiseerd bestemmingsplan: er worden nu activiteiten uitgevoerd die buiten de lopende vergunningen vallen, zelfs milieudelicten die beboet zouden moeten worden
- Samenwerking tussen havendienst en bedrijven bevorderen; bedrijven die meerwaarde bieden in de haven de ruimte geven of op zijn minst niet tegenwerken
- Ontwikkelen van grond voor duurzame werkplaatsen voor lokale bedrijven.
- Faciliteiten vergunnen: hijskranen, waterleidingen, stroom, internet, watergebonden activiteiten etc.

Wat zou er vanuit algemeen belang verbeterd/veranderd moeten worden in de directe omgeving op korte en middellange termijn.

Laat de haven een plek zijn voor lokale innovatieve bedrijven en geef ze de kans te investeren in de toekomst van de werknemers. Zorg voor aansluiting met onderwijs en opleiden van werknemers.

Het gaat uiteindelijk om een prettige plek voor de samenleving, voor de politiek, voor de havenmeesters, voor IPKW, maar meer nog voor de mensen van Arnhem en de werknemers in de haven.

In Oost Nederland is er zo'n 1 miljard aan omzet binnenvaart gerelateerd. Die moet naar Arnhem komen en niet zoals nu naar Rotterdam.

Dyckerhoff Basal, Nieuwe Havenweg 17

Wat zijn bedrijfsplannen voor deze bedrijfslocatie op korte en middellange termijn?

Op middellange termijn zijn wij als Dyckerhoff Basal voornemens onze activiteiten in Arnhem voort te zetten. Momenteel werken wij aan een plan om het kantoorgebouw met woning te slopen en een kleiner en duurzamer kantoor terug te plaatsen. Daarnaast wordt de fabriek in 2023 gerenoveerd wat het aangezicht ten goede gaat komen. De havenkraan is inmiddels industrieel erfgoed maar nog wel in gebruik. Hiervoor wordt een alternatief gezocht voor het lossen van de schepen.

Watergebondenheid: Voor welke activiteiten gebruikt het bedrijf haven (het water en de kades) en wat zijn de plannen voor de korte en middellange termijn hierbij?

De haven en kade wordt wekelijks gebruikt voor het aanmeren van schepen die voornamelijk grind komen lossen voor onze fabriek. Circa 50% van het benodigde materiaal wordt per schip aangevoerd en het overige per as. Op korter termijn verwachten wij op het gelijke niveau gebruik te blijven maken van de haven en kade.

Wat zou er vanuit bedrijfsbelang verbeterd/veranderd moeten worden in de directe omgeving op korte en middellange termijn?

De ruimte voor het aanmeren van schepen is beperkt door aanwezigheid van een woonboot naast ons. Een voorkeur zou zijn wonen en werken meer te scheiden in de haven. Geeft ook de mogelijkheid om eventueel met grotere schepen voor de kade te komen.

Wat zou er vanuit algemeen belang verbeterd/veranderd moeten worden in de directe omgeving op korte en middellange termijn?

Aan de uitstraling kan gewerkt worden en zeker in de avond/nacht toch een minder aantrekkelijk gebied. Werken aan een veilige omgeving lijkt ons belangrijk.

Rivertech: faciliterend aan cruisevaart

Wat zijn bedrijfsplannen voor deze bedrijfslocatie op korte en middellange termijn?

Korte termijn: binnen 3 jaar nieuwe huisvesting, samenwerking met maritieme idealiter aan de Nieuwehavenweg in een industriële omgeving. Voorzien van

opslag en parkeergelegenheid, oplaadpunten voor hybride- / elektrische voertuigen. Beveiligd bedrijventerrein met een slagboom.

Watergebondenheid: Voor welke activiteiten gebruikt het bedrijf haven (het water en de kades) en wat zijn de plannen voor de korte en middellange termijn hierbij?

Kernactiviteit Nautisch en Technisch management vereist ligplaatsen en een afbouwkade voor riviercruiseschepen met alle faciliteiten zoals drinkwater, stroom en afgifte-/afvalverwerking binnen een circulaire economie.

Wat zou er vanuit bedrijfsbelang verbeterd/veranderd moeten worden in de directe omgeving op korte en middellange termijn?

Korte termijn: haven vrij maken van woonboten en niet binnenvaart gerelateerde ligplaatshouders. Afbouw scheepsheling/droogdok voor onderhoudswerkzaamheden.

Wat zou er vanuit algemeen belang verbeterd/veranderd moeten worden in de directe omgeving op korte en middellange termijn?

Korte termijn: aantrekken van bedrijvigheid ten behoeve van werkgelegenheid in de directe en nabije omgeving van de Nieuwehavenweg of Westervoortsedijk.

Shell, Nieuwe Havenweg..

Wat zijn bedrijfsplannen voor deze bedrijfslocatie op korte en middellange termijn?

Shell blijft op deze locatie de huidige werkzaamheden voortzetten en werkt aan de algemene verduurzamingsdoelen waar Shell zich aan verbonden heeft. Er zullen in de toekomst schepen aan de terminal komen die op duurzame(re) brandstoffen varen: er worden nu tankers gebouwd die op LNG en later eventueel op waterstof varen.

IPKW, Nieuwe Havenweg diverse percelen/panden

Wat zijn bedrijfsplannen voor deze bedrijfslocatie op korte en middellange termijn?

Op korte termijn gaan wij niets veranderen aan de huidige situatie. Op middellange termijn plannen wij een nieuw gebouw (vanaf onze werf tot en met het voormalige Kennemetal gebouw). In het kader van Connectr (energie innovatieprogramma) plannen we nu gebouw Connectr 2 daar. Momenteel zijn we gebouw 1 nog aan het realiseren. Dat moet eerst gereed gemaakt worden. Connectr 2 zal een 'gezicht' naar de haven hebben waar energie gerelateerde bedrijven gehuisvest worden die een link hebben met het water (H2 aandrijving, laadoplossingen, batterijen, etc). Tevens zal Connectr 2 ook een gezicht naar het

park krijgen. Daar komen energie gerelateerde bedrijven die minder relatie met het water hebben.

Watergebondenheid: Voor welke activiteiten gebruikt het bedrijf haven (het water en de kades) en wat zijn de plannen voor de korte en middellange termijn hierbij?

Momenteel is enkel Misti een bedrijf dat bij ons gevestigd is dat de haven gebruikt. De gedachte van een 'wasstraat' waar schepen verduurzaamd worden en waarbij de scheepswerf van Misti een centrale rol speelt spreekt ons aan.

Wat zou er vanuit algemeen en bedrijfsbelang verbeterd/veranderd moeten worden in de directe omgeving op korte en middellange termijn?

Veiligheid en overlast moeten sterk verbeterd worden. De directe gebruikers van de haven hebben daar een goed beeld bij. Wij sluiten ons daar bij aan en zouden enkele van die vraagstukken ook kunnen faciliteren.

Deel III Conclusies en actielijst

Huidige karakter van bedrijvigheid in de haven

De activiteiten en plannen van de bedrijven aan de Nieuwe Haven en kades kunnen we als volgt samenvatten:

Energietransitie en -innovatie

Er worden verschillende activiteiten uitgevoerd op het gebied van vernieuwende energiesystemen, zoals de walstroomvoorziening met opslagcapaciteit (accu) en windmolens. Dit sluit aan bij het innovatieve 'energie' karakter van IPKW.

Maritieme maakindustrie

De scheepsreparatiebedrijven in de haven hebben een naam opgebouwd en worden door bedrijven in de maritieme sector gevonden voor bouw, reparatie en innovatie van hun schepen en systemen. Dit zijn onder meer Misti, Open Shipyard, Helldorfer Lasbedrijf en Scheepsbouw en de restauratiewerven. Denk hierbij aan vernieuwende voortstuwingssystemen (elektrisch, waterstof), bouw van (elektrische) rondvaartboten, bouw en installatie van autokranen en spudpalen, etc.

De Arnhemse haven is een belangrijke locatie voor onderhoud en winterstalling van passagiersschepen. Hierbij zijn veel onderaannemers/kennispartners betrokken die met hun busjes maritieme werkzaamheden in de haven komen uitvoeren, denk hierbij aan bedrijven die de passagiersschepen van nieuwe apparatuur en systemen voorzien.

Overslag van (bulk)goederen

Een haven heeft ook vaak een overslagfunctie voor de (bedrijven in de) stad. In Arnhem wordt vooral zand en grind gelost voor K3 Delta en Dyckerhoff Basal en daarnaast heeft Shell een belangrijk overslagpunt in de Nieuwe Haven.

Niet watergebonden activiteiten

De niet watergebonden bedrijven in de haven zijn globaal onder te verdelen in twee soorten:

- Zware industrie (Farmusol/Riksen) die hier vanwege de milieucategorie gelokaliseerd zijn
- Kleine bedrijfjes die toevalligerwijs een plek in de haven hebben gevonden, zoals de muziekbedrijven, mode, kinderrevalidatie, etc.

Samenvatting wensen en ideeën bedrijven

- Actualisatie vergunningen en handhaving hiervan
- Creëer meer kaderuimte voor werkzaamheden aan grote binnenvaart- en passagiersschepen
- Creëer meer kaderuimte voor de inbouw van duurzame en innovatieve oplossingen aan schepen
- Er kan op korte termijn meer ruimte gecreëerd worden door de woonbotensteiger te verwijderen
- Zorg voor goede voorzieningen voor deze schepen
- Zorg voor meer ruimte voor overslag van huidige activiteiten (zand en grind) en van activiteiten van omliggende bedrijven (bijv. IPKW bulkchemie)
- Creëer synergie tussen de bedrijven onderling en met de havendienst waardoor een flexibel en gezamenlijk gebruik van de haven mogelijk is
- Zorg dat bedrijven zich kunnen ontwikkelen waardoor er meer werkgelegenheid (en werkgelegenheid) ontstaat
- Los op korte termijn de quick wins op (zie bijlage)

Visie voor de middellange termijn en blik op de (verre) toekomst

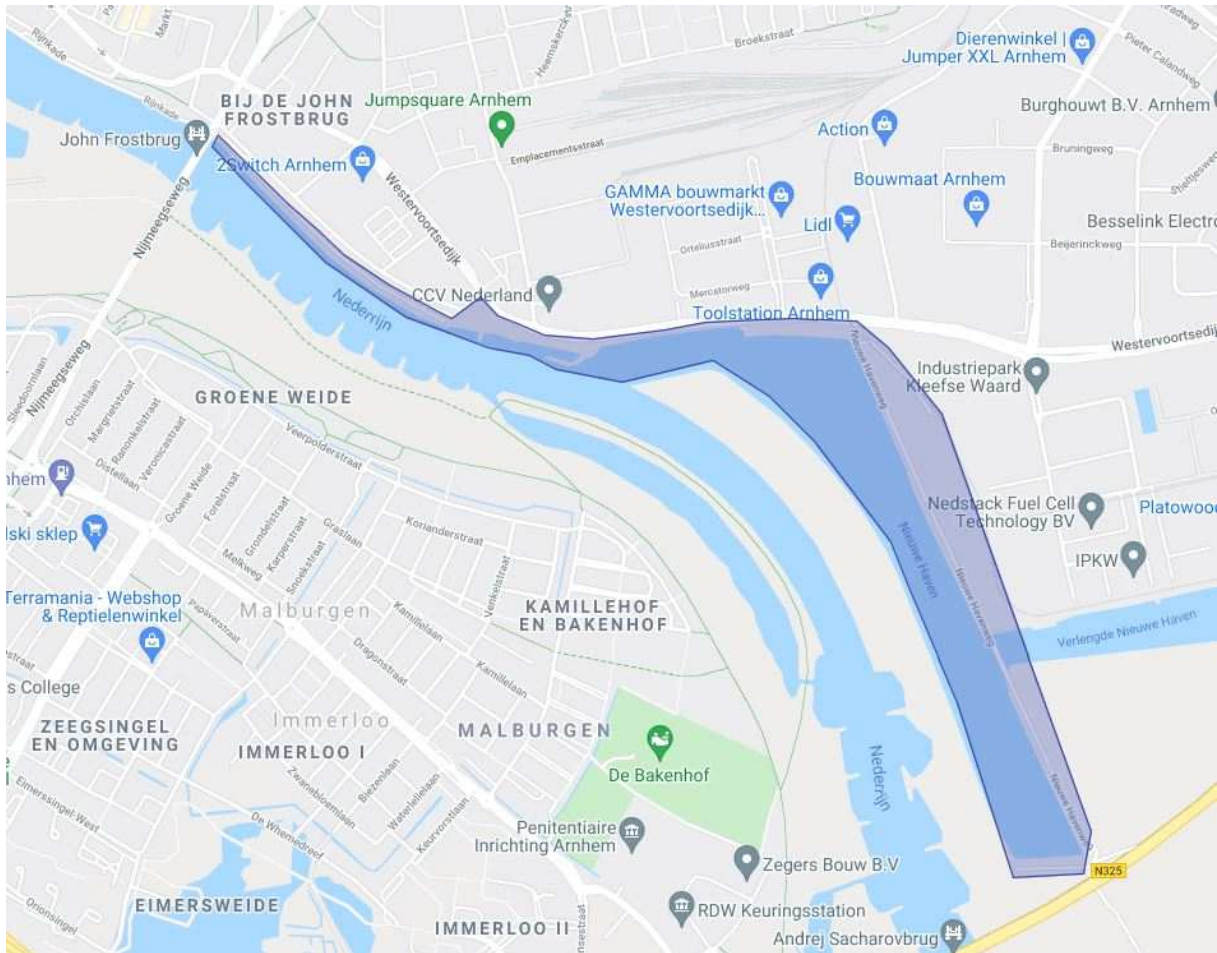
Er liggen vooral kansen in de haven voor het uitbreiden van activiteiten op het gebied van innovatie in de energietransitie en maritieme sector. De Arnhemse haven zou landelijk (en internationaal) geprofileerd kunnen worden als de innovatiehaven voor energie en vervoer. Hier moeten bedrijven zijn als zij hun schepen willen verduurzamen en voorzien van slimme innovatieve systemen zoals waterstof en elektrische oplossingen.

Mensen die in de techniek werken en ambachten uitvoeren worden er opgeleid en vinden er een geschikte werkplek. De haven is een mooie plek om te werken waar mensen in een inspirerende en motiverende omgeving kunnen werken en een fysieke bijdrage kunnen leveren aan de uitdaging waar de samenleving voor staat als het gaat om duurzaamheid en energie transitie. De haven kan daar een hele mooie plek voor zijn maar vergt meer dan kavels vergeven en bedrijven vestigen. De dynamiek in dit gebied moet gaan floreren en daar heb je de bedrijven en mensen voor nodig, bestaand en nieuw.

Deze ambitie sluit ook goed aan op de ambitie van IPKW, er zijn dus veel kansen om samen te werken.

De haven is minder geschikt voor de uitbreiding van overslagactiviteiten, Arnhem ligt uit de route en overslag brengt weinig werkgelegenheid met zich mee. Overslag in de haven zou vooral gericht moeten zijn op de omliggende bedrijven.

Bijlage 1: Gebiedskaart

Bijlage 2: Quick wins

Wat	Wie is aan zet	Toelichting en/of historie	Termijn/stavaza	Kosten en dekking
Quick wins				
Verlichting langs Nieuwe Havenweg en Industriestraat	gemeente	Vooral aandacht voor verlichting naar het einde van de Nieuwe Havenweg	31 oktober geplaatst en werkend	Gemeente 25K (StAB vraagt ook bijdrage provincie /SOFA)
Parkeerplaats voor vrachtwagens en service minimaal toiletvoorzieningen	Gemeente (StAB uitvoering)	StAB wil groenbakken plaatsen om te voorkomen dat vrachtwagens hier parkeren en overlast te voorkomen. Vraag aan gemeente om dit toe te staan en/of max. 24 uur parkeren toestaan en handhaven met bord en daadwerkelijk handhaving	1 juli	haven
Aan het eind van de Nieuwe Havenweg braakliggende strook voor gebruiken en tijdelijk verhard met puin voor leveranciers/medewerkers cruiseschepen.	Gemeente	Er zijn te weinig parkeerplekken. Het staat te vol langs de weg wat gevaarlijke situaties veroorzaakt en de haven een onveilige en niet prettige plek maakt om te werken	12 juli	10K Gemeente (mogelijk ergens puin/grond winnen, bijvoorbeeld bij windmolens, StAB neemt mee in projectaanvraag SOFA)
Drinkwatervoorziening	Werf / gemeente	Geen voorzieningen in haven, schepen moeten naar de stad varen om water te halen!!	z.s.m. uiterlijk 1 augustus	Gemeente

Internet	Fransen technical service	Straalpaal of aanhaken op kast Billitonterrein	z.s.m. uiterlijk 1 augustus	Gemeente
Kadebordes met nummering havenplekken	BC	Aangebrachte trappen bij onderhoudskade cruiseschepen volstaan niet	In overleg	Rivertech
Vergunning/leges kunstwerk	aanvraag door StAB	Gemeente gevraagd hoe/waar aan te vragen is gemeente bereid om kosten leges te dragen?	Plaatsing kunstwerk begin september	€ ? (aanvraag meenemen naar SOFA)
Ontwikkeling inrichtingsbeeld	BC	Opstellen gebiedsonderzoek is opdracht voor verstrekt	Eind juni onderzoek afronden	€ 3.000,- StAB
Uitstraling, huisstijl en Visual maken haven façade.	BC	Huisstijl en uitstraling Haven vaststellen en Visuals maken haven façade voor o.a. René Huls om als plan mee te nemen	1 augustus opleveren	StAB (neemt mee naar provincie en SOFA) / bedrijven op het terrein
Communicatie Vereniging/stichting extern en onderling	BC	Website van niet officiële stichting/vereniging inbrengen en koppelen aan Chainels en website StAB	1 augustus overnemen	StAB (neemt mee naar provincie en SOFA)

Onderzoek optimale indeling Nieuwe Haven en Rijnkade in Arnhem

Kunstwerk: Rosa Hellendorfer

Opdrachtgever: Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen StAB
Uitgevoerd door: Er-varen, Annelinde Gerritsen
Datum: 15 november 2021

Inhoudsopgave

Inhoud

Inleiding.....	1	Uitwerking scenario	7
Aanleiding	1	Nieuwe Haven.....	8
Doelstelling	1	Westervoortsedijk	9
Uitvoering onderzoek.....	1	Rijnkade en Nieuwe Kade.....	10
Uitgangspunten.....	1	Conclusie en advies	11
Huidige situatie en geplande ontwikkelingen	2		
Huidige indeling functies	2		
Nieuwe Haven	2		
Ontwikkelingen Rijnkade en Stadsblokken.....	3		
Visie en kansen Arnhem aan het water	5		
Visie Arnhemse bedrijven	5		
Inspiratie uit andere steden.....	5		
Kansen benutten	6		
Water en wal verbinden	6		
Bruisende hart van Arnhem – cultuur, recreatie en toerisme.....	6		
Wonen in een bedrijvige stad.....	6		
Werken en ontwikkelen.....	6		
Knooppunt tussen wonen en werken	7		

Inleiding

Aanleiding

In 2019 heeft de Gemeente Arnhem een visie opgesteld over de inrichting van de Nieuwe Haven. Belangrijkste aanleiding hiervoor was dat door een mix van functies er een onveilige situatie aanwezig is in de haven en kansen voor bedrijvigheid niet benut kunnen worden.

In navolging van de visie worden momenteel enkele stappen uitgevoerd, zoals het verwijderen van de woonboten uit de haven. Ook vinden er een aantal ontwikkelingen plaats zoals de aanleg van een zonnepanelen en windmolenpark.

De bedrijven van de Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen in de Nieuwe Haven staan te springen om de kansen die er liggen in dit gebied te realiseren.

De ontwikkelingen in de Nieuwe Haven staan niet los van de ontwikkelingen aan de Arnhemse Rijnkade, daarom worden deze ook meegenomen in dit onderzoek.

Doelstelling

Dit onderzoek heeft als doel om een onafhankelijk voorstel te doen voor de meest optimale en haalbare inrichting van de Nieuwe Haven en Rijnkade. Hiermee kunnen bedrijven en gemeente doorpakken met de uitvoering van de visie en wordt de veiligheid in de haven gewaarborgd.

Uitvoering onderzoek

- Actualisatie van huidige ontwikkelingen in de haven en rijnkade
- Oplossingsrichtingen bedenken (zie ook onderzoek 2018)
- Haalbaarheid/kansrijkheid oplossingsrichtingen bepalen
- Overwegingen voor mogelijke indeling onderbouwen
- Voorstel voor meest optimale en werkbare situatie

Uitgangspunten

Bij het onderzoek gelden de volgende zaken als uitgangspunt:

- a. Visie gemeente
 - b. Belangen bedrijven
 - c. Ideeën van ondernemers
 - d. Bestemmingsplan/vergunningen
 - e. Ontwikkelingen in de haven en kade
 - f. De termijn waarop plannen gerealiseerd kunnen worden: korte/middellange/ lange termijn
 - g. Nautische situatie
-

Huidige situatie en geplande ontwikkelingen

Huidige indeling functies

Als we de functies vertalen naar de meer gedetailleerde actuele situatie dan ziet de indeling eruit zoals op de figuur hiernaast. De functies zijn vrij gefragmenteerd en combinaties van functies geven risico's en blokkades voor ontwikkeling.

Nieuwe Haven

Bedrijven aan het water

Voor de maritieme bedrijven in de Arnhemse haven zijn sterk in ontwikkeling. Veel schepen komen naar Arnhem voor nieuwbouw, verbouw- of inbouwwerkzaamheden waarbij zowel scheepsbouwbedrijven als toeleveranciers betrokken zijn.

In de haven worden duurzame technologische oplossingen ontwikkeld zoals walstroomvoorziening vanuit zonnepanelen, waterstofopslag en hergebruik van materialen.

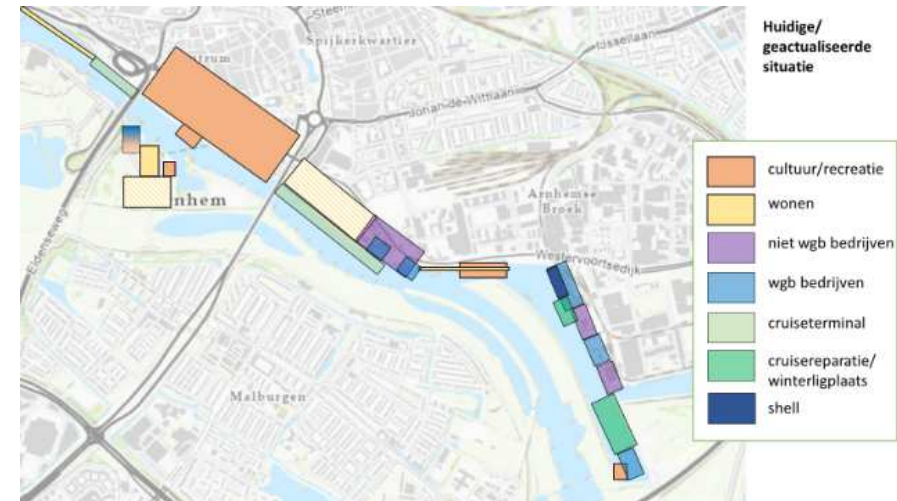
Voor de vraag die er in deze groeiende markt bestaat zijn de huidige faciliteiten ontoereikend.

Visie gemeente 2019

In 2019 heeft de gemeente Arnhem een visie opgesteld over de bestemming van de Nieuwe Haven¹.

Het belangrijkste uitgangspunt van deze visie is dat de haven een impuls kan geven aan een transitie naar een duurzame circulaire economie, door het uitwisselen van kennis, samenwerking en innovatie binnen de bedrijven in de Nieuwe Haven.

Om deze transitie en alle kansen voor ontwikkeling te faciliteren is het van belang om de haven vrij te maken van woonboten.

Ontwikkelingen sinds 2019

In 2020 en 2021 heeft de gemeente een belangrijke eerste stap genomen in het vrijmaken van de haven voor ontwikkeling. Er zijn gesprekken gevoerd met de bewoners van de woonboten en een groot deel van de woonboten zijn uitgekocht of hebben een andere plek gekregen. De haven zelf is in principe leeg van woonboten. Bij de ingang van de haven liggen nog steeds een aantal woonboten met een vaste ligplaats. De jachthaven(s) en de scouting zijn nog aanwezig in de haven.

Actualisatie veiligheid en kansen

Uit het onderzoek dat in 2018 is uitgevoerd naar de veiligheidssituatie in de haven² kwamen de volgende conclusies naar voren:

Risico 1: Invaart grote schepen langs jachthaven en woonschepen
Dit punt is nog **niet opgelost**, de jachthaven en woonboten bij de ingang geven nog steeds flinke risico's zoals aanvaring.

Risico 2: Verschillende scheepvaartbewegingen door elkaar
Omdat de recreatiepartijen in de haven nog steeds aanwezig zijn is dit punt nog **niet opgelost**.

Risico 3: Milieuverontreiniging en overlast in woon/recreatiegebied
Doordat de woonboten uit de haven zijn verdwenen is er minder overlast van industrie voor bewoners en is het probleem **deels opgelost**. Voor de woonboten en jachthaven bij de ingang en de scouting is dit risico nog niet opgelost.

Risico 4: Problemen bij hoog water

Een sterke stroming van het water in de haven kan, indien de dijk overloopt, een risico vormen voor woonboten en jachthavens. Voor de woonboten in de haven is dit opgelost, voor de liggers bij de ingang nog niet.

Ontwikkeling van de haven geeft kansen voor de stad

Door kwetsbare partijen uit de haven te verwijderen kan de Nieuwe Haven ontwikkeld worden tot een volwaardige handelshaven. Voor een groot deel is de haven nu vrij voor ontwikkeling, alleen voor de **situatie bij de ingang** en voor de scouting zou nog een oplossing gezocht moeten worden.

Ontwikkelingen Rijnkade en Stadsblokken

Verbouwing Rijnkade: cultuur en recreatie

De Rijnkade werd in het verre verleden vooral gebruikt voor overslag van goederen en andere bedrijvigheid. Deze bedrijvigheid is verplaatst naar de Nieuwe Haven en Nieuwe Kade. De Rijnkade wordt nu vooral gekenmerkt door horeca en culturele activiteiten, zoals evenementenrederij van Constant in Beweging, historische schepen en een pontje. De kade werd ook veel gebruikt door cruiseschepen maar deze liggen steeds meer aan de Nieuwe Kade en op het deel van de kade tussen de Nelson Mandelabrug en de Boterdijk vanwege voorzieningen en overlast voor walbewoners. In 2022 gaat de Rijnkade grondig verbouwd worden. De terrassen worden verbreed en er komen meer recreatiemogelijkheden zoals groene taluds bij de Nelson Mandelabrug. Het karakter van de kade wordt een 'groene en levendige rijnkade' die zorgt voor een verbinding van de rivier met de stad.³ De nadruk van het gebruik van de Rijnkade zal dus meer gaan liggen op recreatie.

Woningbouw Stadsblokken: cultuur en recreatie

“De herontwikkeling van dit gebied heeft als doel om van de haven een levendig dorpje te maken waar gewoond, gewerkt en gerecreëerd kan worden.” Het gebied wordt gekenmerkt door natuur, recreatie, cultuur en bebouwing.⁴

Woningbouw Cobercoterrein en Fluvium aan Nieuwe Kade: aansluiting op de binnenstad

Op het gebied van de voormalige melkfabriek gaat een nieuwe woonwijk verrijzen. Deze wijk grenst aan de Nieuwe Kade, bewoners van dit gebied zullen dan ook uitkijken op en gebruik maken van de kade. Het karakter van de wijk zal gekenmerkt worden door ruimte voor werken, relaxen, rumoer, energie en creativiteit en zal een wijk worden met een bruisende mix van innovatieve bedrijven en creatieve ondernemers.⁵ De nadruk van het gebruik van de Nieuwe Kade zal dus meer gaan liggen op wonen en recreatie.

Het Fluviumgebied is het gebied tussen het melkfabrieksterrein en de Nieuwe Haven. Dit gebied wordt nu gekenmerkt door lichte bedrijvigheid. In het bestemmingsplan wordt dit gebied aangemerkt als een overgangsgebied tussen de binnenstad en het industrieterrein in het oosten, met als kenmerk wonen, werken en voorzieningen. De milieucategorie van dit gebied is teruggebracht om overlast te beperken voor de nieuw te bouwen woningen in de directe omgeving.⁶

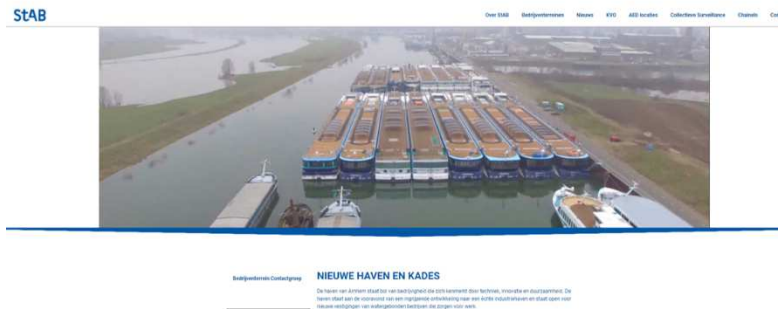
Visie en kansen Arnhem aan het water

Visie Arnhemse bedrijven

Kansen voor de Arnhemse Nieuwe Haven: techniek, innovatie en duurzaamheid

De bedrijven in de Arnhemse Nieuwe Haven kenmerken zich door het ontwikkelen van innovatieve en duurzame technologieën, gecombineerd met maritiem vakmanschap en ervaring. Arnhem kan haar haven op de kaart zetten als hotspot van maritieme duurzame ontwikkelingen indien ruimte wordt gegeven voor uitbreiding van faciliteiten in de haven.

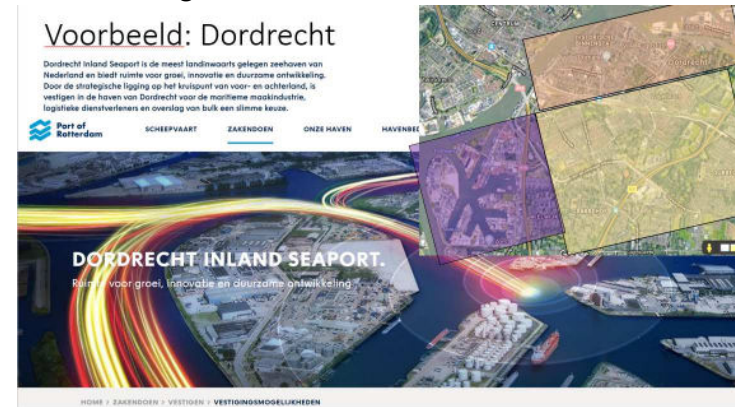
Arnhem

Inspiratie uit andere steden

Ter inspiratie wordt hier een beeld gegeven hoe andere steden hun haven gebruiken. Naast de manier waarop zij zich presenteren wordt ook een overzicht gegeven van de globale indeling van de stad met verschil tussen, cultuur (oranje), wonen (geel) en industrie (paars).

Dordrecht: ‘Ruimte voor groei, innovatie en duurzame ontwikkeling’⁷

Werkendam: ‘Kracht door samenwerking’⁸

Nijmegen: ‘Wereldverbinder aan Maas en Waal’⁹

Kansen benutten

Water en wal verbinden

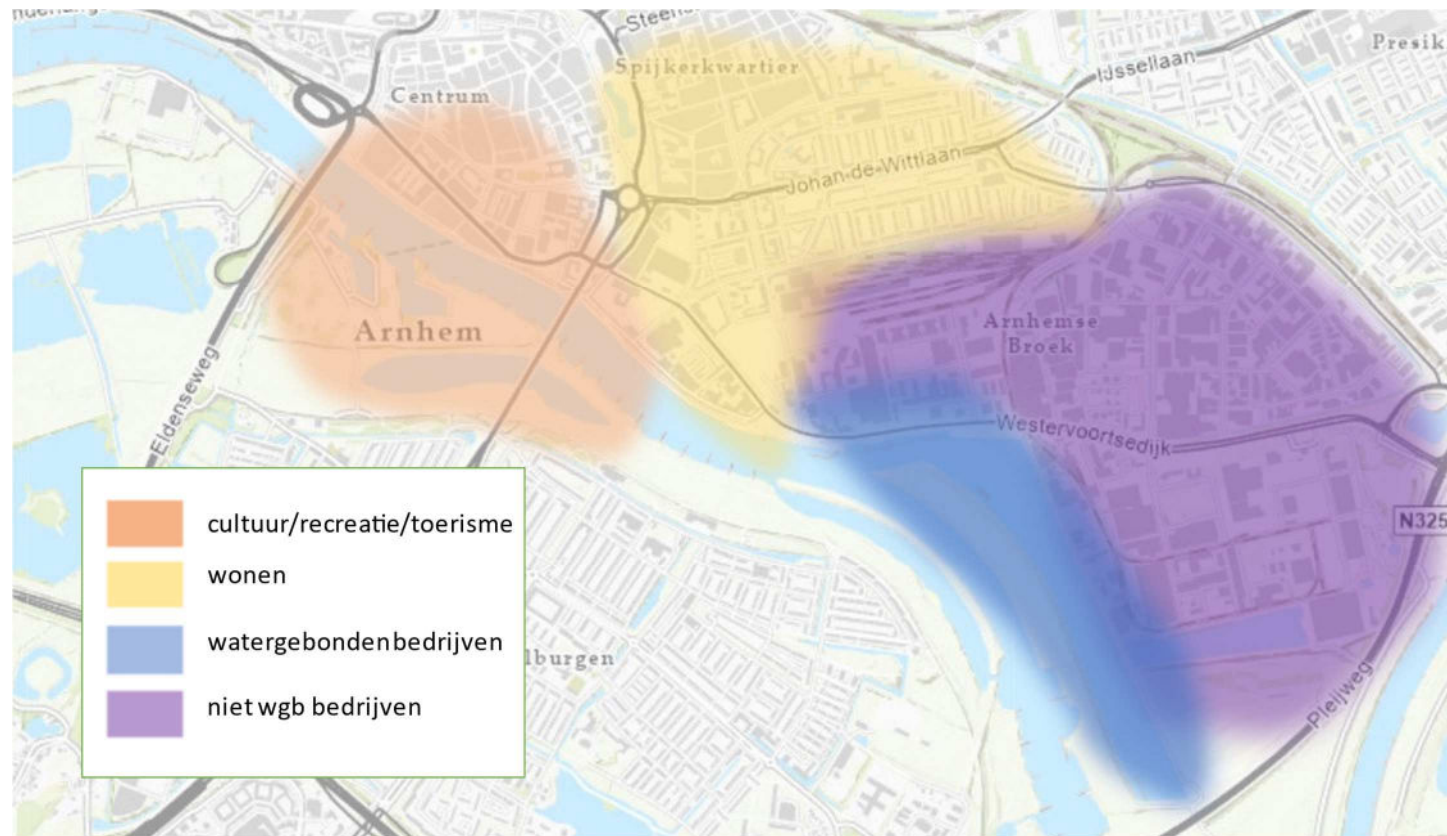
Door de functies op het land aan te laten sluiten met de functies op het water en aan de kade worden er optimale mogelijkheden gecreëerd om de kansen voor de stad verder uit te werken, de veiligheid te waarborgen en de overlast te beperken. In de figuur hiernaast wordt weergegeven hoe deze functies globaal gezien verdeeld kunnen worden over de gehele waterkant van Arnhem.

Bruisende hart van Arnhem – cultuur, recreatie en toerisme

Het bruisende hart van cultuur en recreatie bevindt zich in de binnenstad, aan de Rijnkade en op het Stadsblokkenterrein.

Wonen in een bedrijvige stad

Deze zone wordt geflankeerd door woongebieden die aansluiten bij de bruisende binnenstad en ruimte bieden voor kleinschalige bedrijvigheid. Het woongebied aan de oostzijde wordt gekoppeld aan de rivier en het woongebied in Malburgen.

Werken en ontwikkelen

De Nieuwe Haven wordt gekenmerkt door wat zwaardere bedrijvigheid die gericht is op duurzaamheid en innovatie. Aan de Nieuwe Havenweg zijn vrijwel alleen watergebonden bedrijven gevestigd.

Knooppunt tussen wonen en werken

Op de (toekomstige) overgang tussen de woonwijk en het industrieterrein is een bijzonder punt aanwezig. De hoofdwegen vanuit de wijken, de kade en de haven komen hier bijeen op een kruispunt. Aan dit kruispunt is nu een zandopslag van K3 Delta aanwezig, die met een grote muur het uitzicht blokkeert. De zandoverslag is een uitgelezen functie die verplaatst zou kunnen worden naar de Nieuwe Haven.

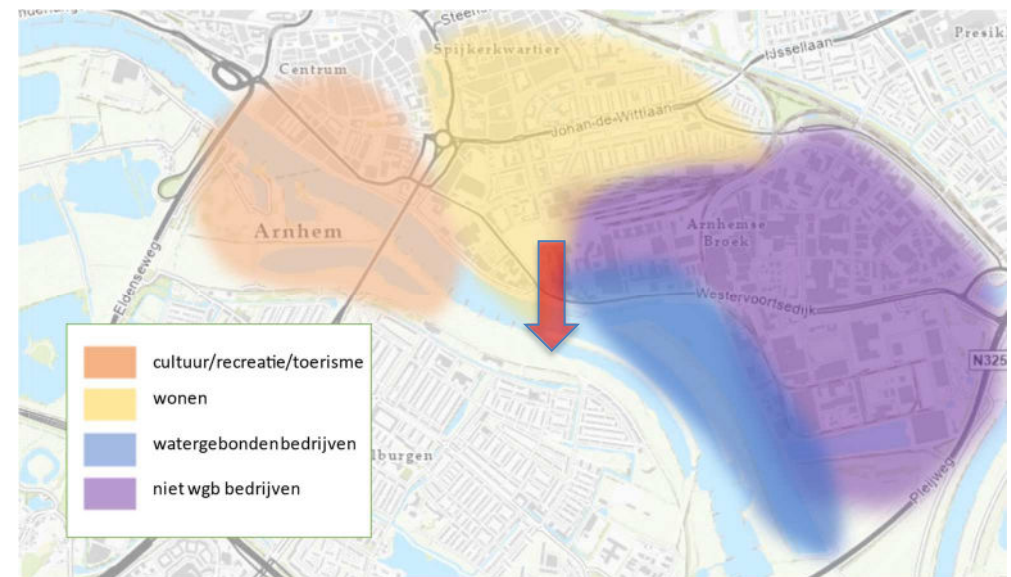
Indien dit terrein vrijgemaakt zou worden ontstaat hier een prachtig uitzichtpunt vanuit de omliggende woonwijken naar het rivierenlandschap. Dit punt zou zich dan goed lenen voor een ontmoetingspunt tussen wonen en werken, met bijvoorbeeld een lunchplek voor bedrijven overdag en een restaurant voor bewoners in de avond. Er zou zelfs een fysieke verbinding gemaakt kunnen worden door over de weg, naar het water, een verhoogd terras/looproute aan te leggen a la het High Line Park in New York. Het uitzichtpunt wordt dan nog wat meer geaccentueerd en auto's kunnen hier dan onderdoor rijden.

Uitwerking scenario

Het meest kansrijke scenario voor de indeling van de havens en kades in Arnhem wordt hierna verder uitgewerkt.

Het huidige kruispunt met muur K3 Delta

Nieuwe Haven

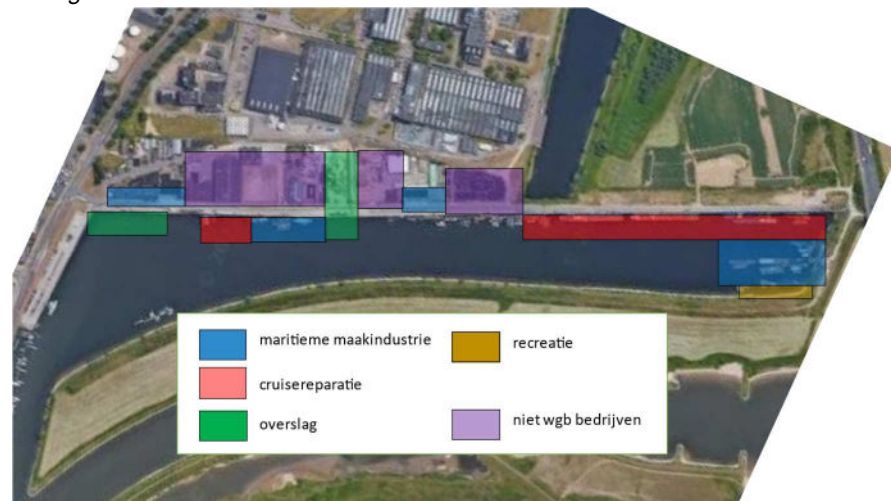
Het gaat hier om het gebied vanaf (inclusief) de Billitonkade tot het eind van de haven. De huidige indeling van de Nieuwe Haven wordt gekenmerkt door versnippering. Doordat er een aantal objecten op een vaste plek liggen is de indeling weinig flexibel.

Door enkele objecten een andere plaats te geven kan er meer ruimte en flexibiliteit ontstaan.

Dit scenario bevat de volgende ideeën voor de korte termijn:

- Verplaats de woonbotensteiger naar de Rijnkade (zie andere paragraaf) en leg eventuele overgebleven woonboten achter de jachthaven
- Als de scheepsrestauratiebedrijven (oa De Hoop) een andere locatie zouden krijgen komt hier nog meer flexibele kaderuimte vrij, opties voor een nieuwe ligplaats voor deze bedrijven zijn:
 - o Aansluitend aan de Scheepswerf (Open Shipyard)
 - o Aan de Billitonkade

Huidige situatie:

- Er ontstaat achterin de haven een veiligere plek voor de scouting en eventuele andere recreatie in de toekomst (zie paragraaf Westervoortsedijk)
- Tussen de losplaats van Shell en de locatie van de Scheepswerf (Open Shipyard) ontstaat dan een flinke ruimte die naar behoefte flexibel ingevuld kan worden, bijvoorbeeld het ene moment voor schepen die gerepareerd of verduurzaamd worden en/of het andere moment voor extra overslag

Voor de lange termijn liggen de kansen vooral in het aantrekken van watergebonden bedrijven en het uitruilen van kavels met niet watergebonden bedrijven. Een voorbeeld:

- K3 Delta zou naast Dyckerhoff Basal gevestigd kunnen worden aangezien zij beiden zand en grind lossen. Dit terrein wordt nu gebruikt door allerlei niet-watergebonden bedrijfjes, zij zouden wellicht een plek kunnen vinden op het Rijnpark industrieterrein.
- Zoek een locatie voor Rivertech in de Nieuwe Haven zodat zij hun activiteiten direct bij de schepen kunnen uitvoeren

Nieuwe situatie:

Westervoortsedijk

Het gaat hier om het gebied vanaf de huidige locatie van K3 Delta tot aan de Billitonkade.

Aan de oostkant van dit gebied liggen de jachthavens en enkele woonboten met een permanente vergunning (worden niet uitgekocht). Dit is nog steeds een erg kritieke locatie met onveilige situatie. De beste oplossing zou zijn om de jachthavens buiten de haven te plaatsen. Zij zouden naar de ASM haven verplaatst kunnen worden mits daar gebaggerd wordt en de juiste voorzieningen worden aangelegd.

Als de jachthavens en woonboten weg zijn komt er meer ruimte voor:

- Manoeuvreren van grote schepen: max 135 x 17 m voor de Shell, passagiersschepen en schepen ter reparatie en verduurzaming
- Een mogelijkheid is om de losplaats van Shell hier te vestigen, waardoor zij makkelijker de haven in en uit kunnen en er meer kaderuimte vrijkomt voor scheepsreparatie/ maritieme maakactiviteiten
- Eventueel kunnen de scheepsrestaurantbedrijven (oa De Hoop) hier een plek vinden

De locatie waar nu de losplaats van K3 Delta is gevestigd is een unieke plek waar wonen en werken samenkomen. Indien K3 Delta naar de Nieuwe Haven of een andere locatie in de regio verplaatst wordt komt hier ook kade/oeverruimte vrij. Deze zou gebruikt kunnen worden voor het herbergen van de woonboten die nog in de nieuwe haven aanwezig zijn, waardoor in combinatie met het verplaatsen van de jachthavens de gehele ingang vrij gemaakt kan worden.

Een andere mogelijkheid is om hier een fietspontje, een passagiersterminal voor de cruiseschepen en/of een aanlegplaats voor jachten te realiseren, als welkom in de stad.

met bijvoorbeeld een lunchplek voor bedrijven overdag en een restaurant voor bewoners in de avond. Er zou zelfs een fysieke verbinding gemaakt kunnen worden door over de weg, naar het water, een verhoogd terras/looproute aan te leggen als het High Line Park in New York.

Rijnkade en Nieuwe Kade

Waar de Rijnkade vroeger een handelskade was met veel bedrijvigheid, wordt het nu steeds meer gebruikt voor recreatie en toerisme. Bewoners van de stad vertoeven graag aan het water, de kade wordt daarop ook ingericht bij de verbouwing. Cultuurhistorie wordt er getoond door de historische schepen en de kadekraan aan de Rijnkade en de Stadsblokkenwerf aan de overkant. Met het pontje kunnen mensen beide zijden van de oevers bezoeken. Pleziervaart zou graag de stad aan doen, maar hiervoor is nog geen aanlegvoorziening. Jachten moeten uitwijken naar de jachthaven in de Nieuwe Haven wat te ver van de stad is.

De Nieuwe Kade wordt vooral gebruikt voor het laden en lossen van cruiseschepen. Op het (nu nog) industrieterrein gaan woningen gebouwd worden. De Nieuwe Kade wordt dan een bruisende overgang van de stad naar de rivier. Hier zijn nu nog enkele watergebonden bedrijven gevestigd die wellicht beter in de Nieuwe Haven zouden passen.

Huidige situatie:

De volgende suggesties voor verbetering worden gedaan:

- Zorg voor een goede ontvangst voor cruise passagiers door een passagiersterminal aan de Nieuwe Kade te realiseren
- Het bedrijf Constant in Beweging zou een locatie op de wal kunnen zoeken, bijvoorbeeld in combinatie met een passagiersterminal op de Nieuwe Kade
- Verplaats het woonschip 'De Rijn' naar de Boterdijk waardoor er meer flexibele kaderuimte vrijkomt en wonen geklusterd wordt
- Maak meer ruimte aan de Rijnkade voor bezoekende jachten en historische schepen, bijvoorbeeld door de steiger van de woonboten uit de Nieuwe Haven aan de kade te leggen
- Indien de jachthaven in de ASMhaven komt te liggen ontstaat er meer verbinding van waterrecreatie en de stad¹

1: Consequentie hiervan is dat de (ingang van de) ASM haven uitgebaggerd moet worden en dat de roeitak van de jachthavenvereniging als enige in de Nieuwe Haven zal moeten blijven, aangezien zij de lengte van de haven nodig hebben om te kunnen roeien.)

Nieuwe situatie:

Conclusie en advies

De belangrijkste conclusie en aanbeveling vanuit dit onderzoek is:

Los de onveilige situatie in de ingang van de Nieuwe Haven op en grijp de kansen die er liggen.

1. Los de onveilige situatie in de ingang van de Nieuwe Haven op door de jachthaven en de woonboten een andere plaats te geven. Dit geeft niet alleen een verbetering voor de veiligheid maar ook meer ruimte voor ontwikkeling van de haven en de bedrijvigheid hierin.
 2. Er liggen kansen die op korte termijn aangepakt kunnen worden door te schuiven met objecten. Door in gesprek te gaan met de bedrijven en andere partijen over hun wensen en ideeën zijn er met vrij simpele stappen grote verbeteringen te realiseren.
 3. Zorg voor een soepele communicatie tussen alle partijen en het bevoegd gezag. Dit kan door een centraal punt te realiseren waar aanvragen van bedrijven ingediend kunnen worden, zodat vergunningen snel en eenduidig uitgegeven kunnen worden.
 4. Draag het karakter van de haven uit zodat het een vanzelfsprekendheid wordt voor innovatieve, duurzame, technologische en maritieme bedrijven om zich hier te vestigen. Streef naar alleen watergebonden bedrijven aan de kade in de haven.
-

Bronnen:

¹ 'Visie Nieuwe Haven', gemeente Arnhem, 3-12-2019

² 'Rapport actualisatie onderzoek veiligheid Nieuwe Haven Arnhem', AG Maritiem en G. Derksen Scheepvaart, 23 januari 2018

³ 'Samenvatting alternatieven en toelichting voorkeursvariant Rijnkade, Waterschap Rijn en IJssel, 25-09-2018

⁴ <https://www.stadsblokkenmeinerswijk.nl/stadsblokken>

⁵ <https://www.nieuwekadekwartier.nl/cobercokwartier>

⁶ Bestemmingsplan Fluvium Midden - Westervoortsedijk West, Gemeente Arnhem, 13-07-2015, via https://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/transform/NL.IMRO.0202.809-0305/pt_NL.IMRO.0202.809-0305.xml#NL.IMRO.PT.s1

⁷ <https://www.portofrotterdam.com/nl/zakendoen/vestigen/vestigingsmogelijkheden/dordrecht-inland-seaport>

⁸ <https://www.werkendammaritimeindustries.nl/havens>
